

Šedesátníků na pracovním trhu přibývá. V roce 2037 budou nejpočetnější skupinou zaměstnanců

31.7.2023 - Petr Lesenský | Dýcháme

Šedesátníci jsou na pracovním trhu čím dál početnější skupinou.

A v budoucnu jich vzhledem k plánovanému odsunutí důchodového věku a věkové struktuře české populace ještě přibude. Zaměstnavatelé však na tuto realitu nejsou příliš připravení a ve společnosti pořád přetrvává přesvědčení, že po padesátce jsou lidé po pracovní stránce za zenitem, a starší ročníky tak čelí diskriminaci.

Podle dat Českého statistického úřadu se za posledních deset let počet ekonomicky aktivních lidí ve věkové skupině 60–64 let prakticky zdvojnásobil. Podle údajů za první čtvrtletí 2012 jich pracovalo 28 procent, v roce 2022 už to bylo 56 procent. *„U osob nad 65 let sice velmi silně dominuje ekonomická neaktivita, ale i u nich se podíl aktivních značně zvýšil – specifická míra ekonomické aktivity vzrostla ze 4,6 na 7,2 procenta. Považovat seniory automaticky za neproduktivní složku obyvatelstva tedy není odpovídající, a to stále výrazněji,“* uvádí v publikaci Senioři v ČR v datech vedoucí Odboru statistiky trhu práce a rovných příležitostí Českého statistického úřadu **Dalibor Holý**.

Přestože se počet pracujících šedesátníků zvyšuje, stále narážejí na předsudky, které jim hledání uplatnění ztěžují. Podle socioložky Národního institutu SYRI a Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí RILSA **Lucie Vidovičové** ageismus ve společnosti přetrvává, přestože jsme v posledních desetiletích opakovaně zažili nedostatek pracovníků na trhu. *„Zejména v oblasti středního či vyššího managementu se lidé v pětapadesáti či někdy už v padesáti letech stávají nezaměstnatelnými, protože jim nikdo ani nedá šanci. Mluví se o nich jako o ‚průhledných‘ lidech. Když ztratí zaměstnání, bývá pro ně extrémně obtížné opět najít uplatnění,“* popisuje výzkumnice, která se zaměřuje na stárnutí populace.

Padesátníků a šedesátníků přitom na trhu práce vytrvale přibývá. Je to způsobeno i tím, jak stárne silná generace takzvaných Husákových dětí. Podle věkové predikce Českého statistického úřadu budou v roce 2037 nejpočetnější věkovou skupinou v produktivní populaci právě lidé ve věku 60–64 let.

Generace oddaných pracovníků

Podle **Petry Turzové** z pracovního portálu Alfréd Jobs mohou být starší ročníky v pracovním kolektivu velkým přínosem. *„V padesáti letech kariéra nekončí, naopak. Člověk má v tomto věku obvykle dostatek zkušeností a času se své profesi věnovat opravdu naplno. Navíc s tím, jak pokračuje automatizace a digitalizace napříč mnoha oblastmi pracovního trhu, odpadá limitující faktor v tom smyslu, že jsou některé profese pro starší lidi příliš fyzicky náročné,“* vysvětluje.

Výskyt šedesátiletých a starších pracovníků se v různých oborech liší. Ve zdravotnictví, sociálních službách a školství je starší šedesáti let každý osmý zaměstnanec. V absolutních počtech jich je nejvíce ve zpracovatelském průmyslu, konkrétně je to téměř 84,8 tisíce lidí. Toto odvětví totiž tvoří významnou část českého pracovního trhu. Nejmenší podíl pracujících seniorů se vyskytuje v peněžních a pojišťovnických oborech a také v IT oblasti, v obou je to jen 1,9 procenta z pracujících

lidí nad 60 let.

Potíže s moderními technologiemi nejsou jen otázkou věku

Nejčastějším předsudkem, který zaměstnavatelé vůči starším uchazečům mají, je přesvědčení, že neovládají moderní technologie a je pro ně příliš pozdě se to doučit. *„V současnosti je vývoj tak rychlý, že problém se zvládnutím moderních technologií není už vůbec otázkou věku. Používám v tomto případě přírůbek eskalátoru, který nezadržitelně jede kupředu, a kdokoli se pevně nedrží madla, tak prostě upadne,”* podotýká Vidovičová.

Podle ní jde o problém, jenž prostupuje celou společností. Řeší ho nejen starší ročníky, ale například také lidé po skončení rodičovské dovolené nebo studenti, kteří zjišťují, že bez praxe jsou jim nabyté znalosti bez užitku. Jak zaměstnanci, tak zaměstnavatelé dosud nepřijali myšlenku, že vzdělávat se je nutné po celý život, jinak jim vývoj uteče, a že kontinuální vzdělávání je jejich společným zájmem.

Překonání diskriminace na základě věku mohou sami zaměstnanci podpořit tím, že „neusnou na vavřínech“, ale budou se snažit sledovat novinky ve svém oboru, učit se a používat moderní technologie a řešení. *„Řada zaměstnavatelů si už uvědomuje, že vyřadit kvalifikovaného kandidáta pouze na základě vyššího věku je nesmysl. Co se týče loajality k zaměstnavateli a ochoty věnovat se práci i nad stanovené minimum, mohou starší ročníky mladou generaci leckdy překonat,”* dodává Petra Turzová.

<https://www.dychame.cz/sedesatniku-na-pracovnim-trhu-pribyva-v%E2%80%AFroce-2037-budou-nejpocetnejsi-skupinou-zamestnancu>